

DISCOVERY TOUR

BY UBISOFT

ANCIENT GREECE

LESSENPAKKET 5

Griekse stadstaten: Olympia

STARTEN DOE JE ZO

**Welkom bij de start van je avontuur door het Oude Griekenland.
Om deze digitale les te volgen heb je twee mogelijkheden.
De eerste mogelijkheid is in het geval dat je beschikt over
Assassin's Creed Odyssey Discovery Tour: Ancient Greece. De
tweede mogelijkheid maakt gebruik van filmpjes omtrent deze
game die je kan bekijken.**

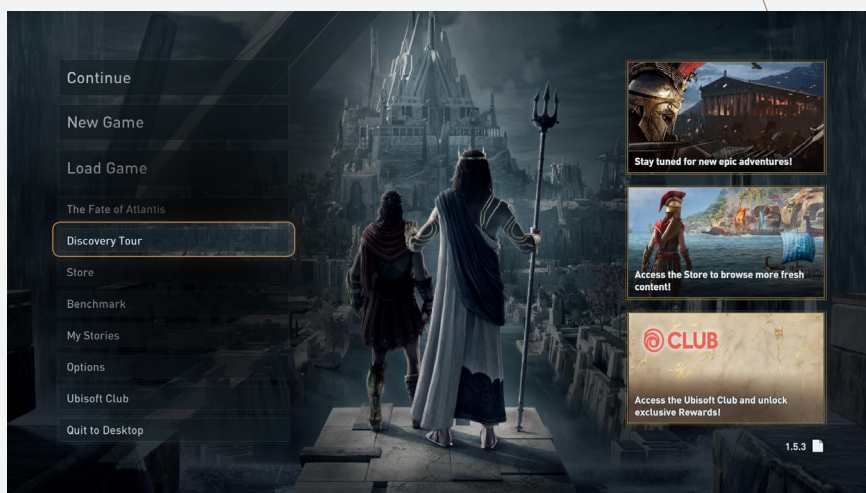
**Dit lessenpakket werd gemaakt in samenwerking met
Michael De Borre, leraar MS Geraardsbergen.**

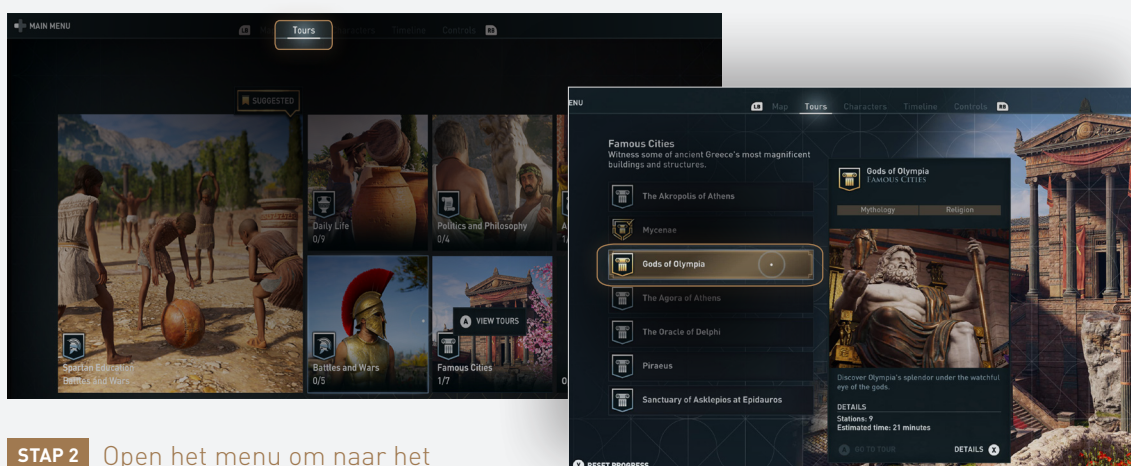
Mogelijkheid 1

Als je beschikt over de Assassin's Creed Discovery Tour Ancient Greece kan je deze opstarten en onderstaande stappen volgen om de tour omtrent Olympia te bekijken. Volg de tour tot op het einde en vul dan onderstaande werkblaadjes in.

STAP 1

selecteer op het
beginscherm
“Discovery Tour”

STAP 2 Open het menu om naar het beginscherm van de Discovery Tour te gaan. **Selecteer vervolgens “Tours”.**

STAP 3 Navigeer naar “Famous Cities” en selecteer “Gods of Olympia”. **Je bent helemaal klaar voor je reis naar het Oude Griekenland.**

Mogelijkheid 2

Beschik je nog niet over de Assassin's Creed Discovery Tour Ancient Greece dan is dat geen probleem. Bekijk onderstaand YouTube-filmpje van het spel omtrent dit specifieke leerstofonderdeel.

OF

SCAN DEZE
QR-CODE MET
JE SMARTPHONE
OF TABLET

1 De goden in Olympia

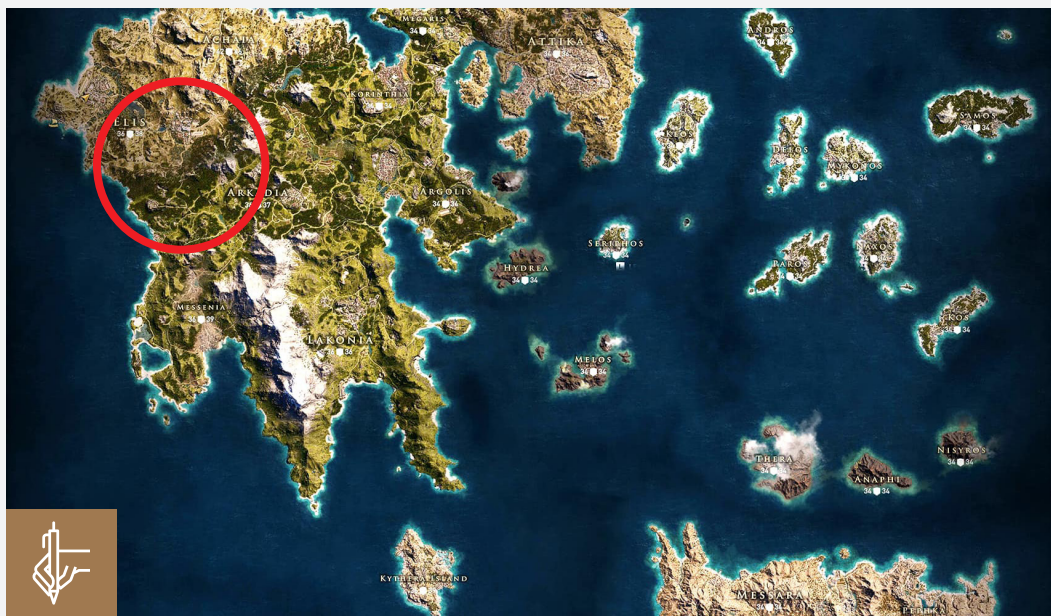
1.1 Situeren in de tijd

De Oud-Griekse cultuur ontstond in de Duistere Eeuwen, waarbij elementen van de voorafgaande beschavingen (zie Minoïsche en Myceense samenleving) werden overgenomen. Zo komen we in de periode van de Griekse stadstaten. Deze bleef bestaan totdat ze opging in de hellenistische cultuur waarin ze zo verder leefde en dus ook de Romeinse cultuur zou beïnvloeden. De periode van de Griekse stadstaten is bij het grote publiek het meest gekend.

OPDRACHT 1 Kan je op bovenstaande tijdsbalk de periode van de Griekse stadstaten omcirkelen met een felle kleur? (tip! Deze periode staat reeds op de tijdsbalk in een blauwe kleur).

1.2 Situeren in de ruimte

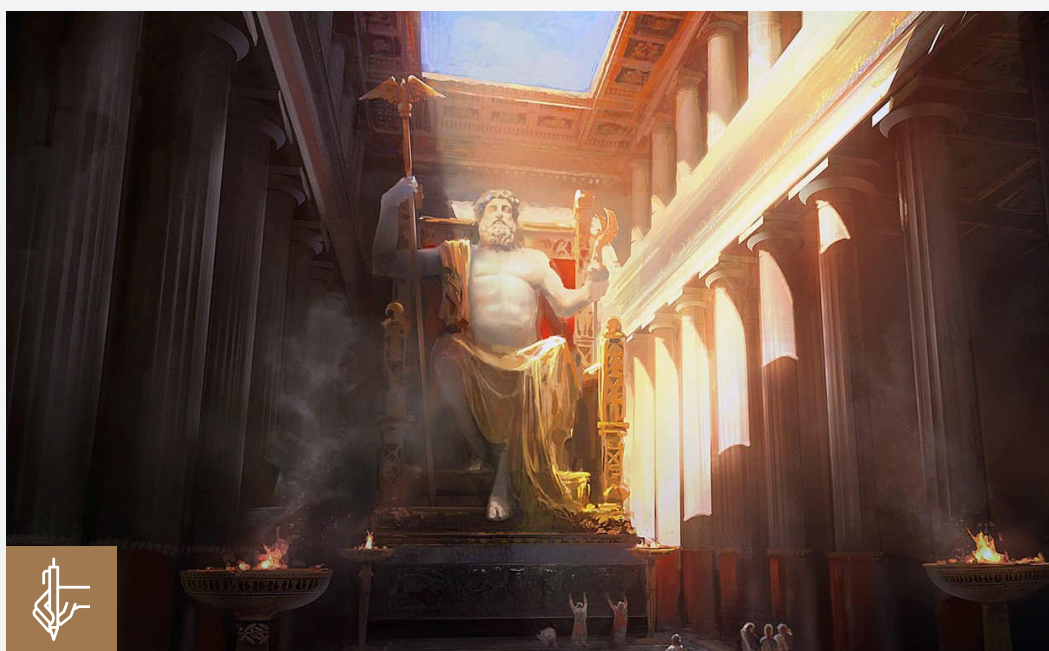

OPDRACHT 2 Kan je op dit kaartje Olympia omcirkelen met een felle kleur?

1.3 Olympia

Het oude Olympia ligt op 10 kilometer afstand ten oosten van de stad Pirgos, in een met pijnbomen bedekte vallei in het noordoosten van het schiereiland Peloponnesos. Twee rivieren komen hier bij elkaar en er wordt gezegd dat dit de allermooiste plek van Griekenland is. Dit verklaart naar alle waarschijnlijkheid ook waarom hier een tempel ter ere van de Griekse oppergod Zeus werd gebouwd. In de tempel van Zeus, die stamt uit 457 v.C., werd een dertien meter hoog standbeeld neergezet dat van een houten frame was gemaakt en daarna werd bedekt met platen van ivoor en goud. De god was gezeten op een houten troon die was ingelegd met ivoor, ebbenhout, goud en edelstenen.

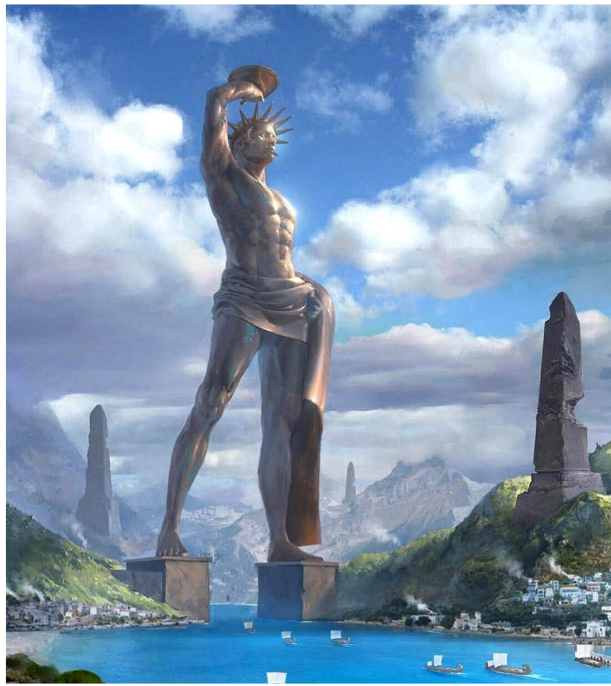
Het standbeeld was gemaakt door de beroemde Griekse beeldhouwer Phidias en werd beschouwd als een van de Zeven Wereldwonderen van de oudheid. Het beeld ging verloren en men kent het nu uit oude beschrijvingen en van voorstellingen op munten.

OPDRACHT 3 Het beeld van Zeus te Olympia was één van de 7 wereldwonderen van de oudheid. Kan jij de andere zes terugvinden?

- 1 Beeld Zeus te Olympia
- 2 De piramide van Cheops.
- 3 De kolossus van Rhodos.
- 4 De hangende tuinen van Babylon.
- 5 Het mausoleum van Halicarnassus.
- 6 De Pharos van Alexandrië
- 7 De tempel van Artemis.

OPDRACHT 4 Welk wereldwonder van de oudheid heeft Ubisoft nagetekend in deze concept art (zie afbeelding hiernaast)? Geef het juiste antwoord!

De kolossus van Rhodos

De Grieken geloofden in heel veel verschillende goden. We zeggen dan ook dat de Grieken polytheïstisch waren. De schrijvers Homeros en Hesiodos dichtten over de goden alsof het mensen zijn met goede en slechte kanten zoals je reeds weet uit het verhaal van Troje (zie lesje De Myceense beschaving). De 12 belangrijkste goden vormen één familie en wonen op de berg Olympus. Naast vele andere goden kennen de Grieken ook nog halfgoden, nakomelingen uit een relatie tussen een god en een mens. Dankzij hun afkomst zijn zij mooier, slimmer en sterker dan gewone mensen. Herakles is een beroemde halfgod.

De verhalen over de goden zijn vrij ingewikkeld. Hera, Hades, Demeter, Hestia, Poseidon en Zeus zijn de kinderen van Kronos en Rhea. Uit angst voor de voorspelling dat hij door zijn zonen zou worden verstoten, at Kronos zijn kinderen direct na hun geboorte op. Zijn vrouw Rhea wist met een list hun jongste zoon Zeus te redden. Eenmaal volwassen dwong Zeus zijn vader de verzwolgen kinderen terug te geven. Zeus deelde later de wereldheerschappij met zijn broers: Hades werd heerser over de onderwereld, Poseidon heerste over de zeeën en zelf behield hij de hoogste macht en de hemeltrouwen. Kronos stuurde Cyclopen, grote reuzen met een oog, naar het diepste van de onderwereld. Hades, Poseidon en Zeus wisten ze te bevrijden. Uit dank maakten de Cyclopen een onzichtbaarheidsmantel voor Hades, een drietand waarmee Poseidon aardbevingen kon veroorzaken en Zeus kreeg een bliksemschicht. Dat waren hun gaven.

Zeus is niet alleen de machtigste van alle goden op Olympus, maar ook de bekendste god. Als je de machtigste god bent, ben je een oppergod. Als hemelgod beheerst hij alle weersverschijnselen: bliksem en donder komen rechtstreeks van hem. Zeus is getrouwd met zijn zus Hera.

OPDRACHT 5 Zeus was de Griekse oppergod. Welke van bovenstaande screenshots uit Assassin's Creed Odyssey geeft Zeus weer? Omcirkel de juiste afbeelding.

De Griekse goden zagen eruit als mensen maar ze werden steeds afgebeeld met specifieke voorwerpen waardoor je duidelijk de verschillende goden van elkaar kon onderscheiden.

OPDRACHT 6 Zoek online naar wat onderstaande goden uniek maakt en teken ze.
Bijvoorbeeld voor Zeus kan je een man met een baard tekenen die een bliksem vasthoudt.

PALLAS ATHENA godin van de <u>wijsheid</u>	HERA echtgenote van <u>Zeus</u>	POSEIDON god van de <u>zee</u>
ZEUS <u>opper</u>god	ARES god van de <u>oorlog</u>	ARTEMIS beschermgodin van de stadstaat <u>Sparta</u>

Olympia was geen stad op zich, maar een plek waar de Olympische Spelen gehouden werden en de goden werden aanbeden. De enige permanente bewoners waren de priesters van Olympia en hun personeel.

De Olympische Spelen werden om de 4 jaar gehouden in Olympia ter ere van Zeus. Deze spelen, waar lichaamskracht centraal staat, waren een trekpleister voor de beste atleten uit alle delen van het Oude Griekenland. Met een hele ploeg kwam de atleet enkele maanden voor de Spelen er al trainen en zich geestelijk voorbereiden. De Spelen duurden maar een vijftal dagen. Oorspronkelijk beperkt tot de vijfkamp, werden de sporttakken uitgebreid met vuistgevechten en worstelen. In het hippodroom hield men wagenrennen en ruitervedstrijden.

De winnaar in een sporttak genoot een grote eer en bracht roem en prestige voor zijn familie en stadstaat. Zijn prijs was een krans van een wilde olijfboom en een Olympische kruik. Een bedrieger werd met oneer overladen en hij betaalde een fikse boete, waarmee men bronzen beelden liet maken waarin zijn schandelijke naam werd gegrift. In 392 n.C. werden deze Spelen door de christelijke Romeinse keizer Theodosius verboden, maar in 1896 werden ze vooral door toedoen van de Franse baron Pierre de Coubertin in ere hersteld.

OPDRACHT 7 Probeer het juiste antwoord te vinden bij onderstaande vraagjes.

Waar werden de Olympische spelen gehouden?

- ☐ 1 Athene
- ☐ 2 Sparta
- ☐ 3 Korinthe
- ☒ 4 Olympia
- ☐ 5 Marathon

Ter ere van wie organiseerden de Grieken de Olympische spelen?

- ☒ 1 Zeus
- ☐ 2 Athena
- ☐ 3 Poseidon
- ☒ 4 Hera
- ☐ 5 Aphrodite

Noem minstens 3 sporttakken op die de Grieken beoefenden. (Tip: meerdere antwoorden zijn mogelijk)

- ☐ 1 Zwemmen
- ☒ 2 Worstelen
- ☐ 3 Boogschieten
- ☒ 4 Boksen
- ☒ 5 Wagenrennen
- ☐ 6 Hoogspringen

Welke prijs ontving de winnaar van een sporttak?

- ☐ 1 Een grote geldsom
- ☐ 2 Een bronzen medaille
- ☒ 3 Een krans van een wilde olfijboom
- ☐ 4 Een standbeeld in Olympia

Wat gebeurde er met bedriegers?

- ☐ 1 Men liet ze verbannen uit Hellas
- ☒ 2 Men maakte een beeld met hun naam erop
- ☐ 3 Men liet ze een aanzienlijke geldsom betalen
- ☐ 4 Ze werden verboden ooit nog deel te nemen
- ☐ 5 Ze werden naakt aan een schandpaal gebonden

De verering van goden gebeurt in en rond een tempel. De meeste priesters zijn gewone burgers die de offergaven regelen en de erediensten verzorgen. De meeste poleis hebben een eigen beschermgod(in). Zo is Pallas Athena natuurlijk de beschermgodin van Athene. De Grieken organiseren ook spelen ter ere van hun goden. (zie de Olympische spelen)

Volgens de Grieken staat je levensloop vast van bij je geboorte. Wil een Griek iets weten over zijn toekomst dan raadpleegt hij een orakel. Het orakel van de god Apollo in Delphi is het meest bekende van de oudheid. Zelfs vreemde koningen komen er om raad vragen voor ze een belangrijke beslissing nemen.

Het orakel en koning Croesus

Koning Croesus sloot een verdrag met de Spartanen terwijl hij een campagne tegen Cyrus II van Perzië voerde. Voor hij zijn campagne startte, vroeg hij raad aan het Orakel van Delphi, waarop de priesteres hem zei: een groot rijk zal ten onder gaan. Gerustgesteld door die voorspelling begon hij aan zijn offensief, maar zijn leger werd al snel onderschept.

Geen van beide legers had de overhand en wat later ontbond Croesus zijn leger omdat de winter aanbrak (wat gebruikelijk was in deze periode). Cyrus II deed dit echter niet en stuurde zijn leger naar Sardes, de hoofdstad van Lydië. Na een belegering van twee weken nam hij Croesus gevangen en maakte van Lydië een provincie in het Perzische rijk. Cyrus benoemde een stadhouder over Sardes. Koning Croesus en veertien jongelingen werden veroordeeld tot de brandstapel. Croesus riep drie keer Solon aan. Cyrus wilde weten wie Solon was en Croesus sprak: Hij was een man die met alle koningen ter wereld had moeten spreken. Ik zou er alles voor geven als dat gebeurd was.

Terwijl het vuur al brandde, gaf de Perzische koning het bevel Croesus van de brandstapel af te halen, maar de pogingen mislukten en Croesus riep Apollo aan hem te helpen. Het was een heldere en windstille dag, maar in antwoord op Croesus' smeekbede kwamen er plotseling wolken aandrijven. Er brak een storm los en zo'n heftige regen dat de vlammen werden gedoofd. Voor Cyrus was dit een bewijs dat Croesus een goed mens was die de goden lief hadden. Vanaf dat moment waren Croesus en Cyrus goede vrienden. De Lydische koning vermaakte Cyrus met zijn scherpzinnige en geestige gesprekken en raadgevingen. Herodotos vult verschillende bladzijden van zijn geschiedwerk, Historiën, met anekdoten over de twee vorsten.

Bron: Wikipedia

OPDRACHT 8 Probeer het juiste antwoord te vinden bij onderstaande vraagjes.

Bleek de voorspelling van het orakel correct?

Ja

Waarom kan je een orakel vaag en dubbelzinning noemen, denk je?

Het orakel had gelijk maar natuurlijk niet op de manier dat Croesus had gedacht.

Het was zijn eigen rijk dat ten onder gegaan is.

Hoewel duizenden burgers hun levensvragen ook hebben voorgelegd aan de 'grote' orakels zoals in Delphi en Didyma, was dit voor het merendeel van de bevolking niet weggelegd. Een lange reis betekende namelijk dat er niet gewerkt kon worden en er dus geen brood op de plank kwam.

De Grieken kenden daarom een uitgebreid stelsel van doe-het-zelf-orakels, waarmee iedereen zijn eigen levensvragen kon laten beantwoorden.

De meest simpele vorm van een doe-het-zelf orakel bestond uit twee objecten. Van tevoren werd bepaald welk voorwerp 'ja' betekende en welk 'nee'. Na het stellen van de vraag werd het antwoord bepaald door het blindelings kiezen van één van de voorwerpen. Dit systeem met zwarte en witte bonen werd ook in Delphi gebruikt.

OPDRACHT 8 Laten we nu jouw toekomst even voorspellen op de manier zoals de Grieken het deden.

 Stap 1

Stel jezelf een vraag over je toekomst waarop een ja/nee antwoord mogelijk is. Bv. Ga ik later een bekende influencer worden? Ga ik laten samenzijn met die jongen of dat meisje uit mijn klas?

 Stap 2

Kies twee steentjes die verschillen van kleur (de Grieken gebruikten witte bonen en zwarte bonen).

 Stap 3

Kies zonder te kijken en zonder het te weten één van de twee steentjes. Je hebt nu je antwoord ontvangen van de Griekse goden en het zal dus in de toekomst gebeuren – misschien toch.

1.4 Test jezelf!

Wie was de Griekse oppergod?

- ☐ A Poseidon
- ☒ B Zeus
- ☐ C Heracles
- ☐ D Achilles

Welk van onderstaande bouwwerken behoorde niet tot één van de zeven wereldwonderen uit de oudheid?

- ☐ A Piramiden in Egypte
- ☐ B Beel van Zeus in Olympia
- ☐ C Colossus van Rhodos
- ☒ D Beel van Pallas Athena op de acropolis

Geloven in meerdere goden noemen we

- ☐ A Monotheïsme
- ☒ B Polytheïsme
- ☐ C Atheïsme
- ☐ D Agnosticisme

De Grieken geloofden dat een orakel...

- ☐ A Tips kon geven aan belangrijke Griekse leiders
- ☐ B Informatie kon geven over onopgeloste zaken uit het verleden
- ☒ C De toekomst kon voorspellen
- ☐ D Gunsten kon bekomen van de goden

De antwoorden van een orakel waren vaak heel...

- ☒ A Dubbelzinnig
- ☐ B Eenduidig
- ☐ C Onduidelijk
- ☐ D Meerdere opties werden gegeven

